


OKB-Shitje Ligji [CISG]

Shqipe	
 Republika e Shqipërisë	
Albanien	Albania
Albanisch	Albanian
Bereitgestellt von Professor Dr. Heinz Albert Friehe, Rechtsanwalt, Salzgitter (Deutschland)	Provided for by Professor Heinz Albert Friehe, LL.D., attorney-at-law, Salzgitter (Germany)
Darbietung:	Presentation:
A. Elektronischer Text	A. Electronic format
B. Gescannter Text	B. Scanned text
Version: 04/2010, rev. 05/2011 + 11/2011 + 02/2013	

Konventa e Kombeve te Bashkuara mbi Kontratat per Shitjen Nderkombetare te Mallrave.

PARATHËNIE

Shtetet Pale ne kete Konvente

Duke patur parasysh objektivat e gjera ne rezolutat e adaptuara nga sesioni special i gjashte i Asamblese se Pergjithshme te Kombeve te Bashkuara mbi vendosjen e nje Rregulli te Ri Ekonomik Nderkombetar,

Duke konsideruar se zhvillimi i tregtise nderkombetare ne baze te barazise dhe perfitimit reciprok eshte nje elemnt i rendesishem ne nxitjen e marredhenieve miqesore ndermjet shteteve,

Duke qene te mendimit se adaptimi i rregullave te njesishme, te cilat rregullojne kontratat per shitjen nderkombetare te mallrave dhe marrin parasysh sistemet e ndryshme sociale, ekonomike dhe ligjore do te kontribuonte ne heqjen e barrierave ligjore ne tregtine nderkombetare dhe nxiste zhvillimin e tregtise nderkombetare,

Rane dakord si vijon:

Pjasa I. Fusha e zbatimit dhe dispozitat e pergjithshme

KAPITULLI 1. FUSHA E ZBATIMIT

Neni 1

(1) Kjo Konvente zbatohet per kontratat e shitjes se mallrave ndermjet paleve për të cilat vendet e biznesit janë ne Shtete te ndryshme:

(a) kur Shtetet jane Shtete Kontraktuese; ose

(b) kur rregullat e te drejtes nderkombetare private kërkojnë zbatimin e ligjit te nje Shteti Kontraktues.

(2) Fakti, qe palet kane vendin e tyre te biznesit ne Shtete te ndryshme nuk duhet te merret parasysh kur ky fakt nuk paraqitet si nga kontrata ashtu edhe nga çdo marredhenie ndermjet, apo nga informacionet e zbuluara nga, palet ne cdo kohe para ose gjate lidhjes se kontrates.

(3) As kombesia e paleve as karakteri civil ose tregtar i paleve ose i kontrates nuk merret ne konsiderate ne percaktimin e zbatimit te kesaj Konvente.

Neni 2

Kjo Konvente nuk zbatohet për shitjet:

(a) e mallrave te blera per perdorim personal, familjar apo shtepiak, pervec kur shitesi ne cdo kohe para ose gjate lidhjes se kontrates, nuk e dinte dhe as nuk duhet te kete ditur se mallrat ishin blere per njerën nga keto perdorime;

(b) me ankand;

(c) ne ekzekutim ose ne te kundert nga autoriteti i ligjit;

(d) e kapitaleve, aksioneve, letrave me vlere te investimeve, instrumenteve te negociueshme ose para;

(e) e anijeve, mjeteve lundruese, mjeteve amfibe, avioneve;

(f) e energjise elektrike.

Neni 3

(1) Kontratat per furnizimin e mallrave qe fabrikohen ose prodhohen duhet te konsiderohen shitje pervec kur pala qe porositi mallrat merr persiper te furnizojë nje pjese te konsiderueshme te materialeve te nevojshme per nje fabrikim apo prodhim te tille.

(2) Kjo Konvente nuk zbatohet per kontratat ne te cilat pjesa mbizoteruese e detyrimeve te pales e cila furnizon mallrat konsiston ne furnizimin e punes apo te sherbimeve te tjera

Neni 4

Kjo Konvente rregullon vetem formimin e kontrates se shitjes dhe te drejtat e detyrimet e shitesit dhe bleresit qe rrjedhin nga kjo kontrate. Ne vecanti, pervec kur parashikohet shprehimisht ndryshe ne kete Konvente, ajo nuk ka te beje me:

- (a) vlefshmerine e kontrates apo te ndonje dispozite te saj apo te cdo perdorimi;
- (b) efektin qe mund te kete kontrata mbi pronesine e mallrave te shitura.

Neni 5

Kjo Konvente nuk zbatohet per pergjegjesine e shitesit per vdekjen ose demtimet personale te shkaktuara nga mallrat ndaj cdo personi.

Neni 6

Palet mund te perjashtojne zbatimin e kesaj Konvente ose, sipas nenit 12, shmangin ose ndryshojne efektin e cdonjeres prej dispozitave te saj.

Kapitulli II. DISPOZITA TE PERGJITHSHME

Neni 7

(1) Ne interpretimin e kesaj Konvente, vemendje duhet t'i kushtohet karakterit te saj nderkombetar dhe nevojës per te nxitur standartizimin ne zbatimin e saj dhe ne respektimin e mirebesimit ne tregtine nderkombetare.

(2) Ceshtjet qe kane te bejne me problemet e rregulluara nga kjo Konvente te cilat nuk qartesohen shprehimisht ne te duhet te zgjidhen ne perputhje me parimet e pergjithshme mbi te cilen ajo bazohet ose, ne mungese te ketyre parimeve, ne perputhje me ligjin e zbatueshem ne baze te rregullave te se drejtes nderkombetare private.

Neni 8

(1) Per qellime te kesaj Konvente deklarimet e bera ose veprimi tjetër i nje pale duhet te interpretohen sipas qellimit te tij kur pala tjetër e dinte ose nuk mund te mos kishte dijeni se kush ishte qellimi.

(2) Ne qofte se paragrafi i mesiperem nuk eshte i zbatueshem, deklarimet e bera dhe veprimi tjetër i nje pale duhet te interpretohen ne perputhje me mirekuptimin qe nje person i arsyeshem i te njejtij lloj si pala tjetër do te kishte ne te njejtat rrethana.

(3) Ne percaktimin e qellimit te nje pale ose te mirekuptimit qe nje person i arsyeshem do te kishte, konsiderate e duhur duhet t'i jepet gjithë rrethanave perkatese te ceshtjes duke perfshire negociatat, cdo praktike te cilen palet kane vendosur ndermjet tyre, perdorimet ose cdo veprim vijues te paleve.

Neni 9

(1) Palet lidhen nga cdo perdorim per te cilen ato kane rene dakort dhe nga cdo praktike te cilen ato e kane percaktuar ndermjet tyre.

(2) Palet konsiderohen, pervec kur bien dakort ndryshe, te kene bere te zbatueshme, pa e cituar shprehimisht ne kontraten e tyre ose hartimin e saj, nje perdorim te cilen palet e dinin ose duhej ta kishin ditur dhe i cili ne tregtine nderkombetare njihet gjeresisht, dhe respektohet rregullisht, nga palet per kontratat e tipit te perfshira ne tregtine e vecante perkatese.

Neni 10

Per qellime te kesaj konvente:

(a) ne rast se nje pale ka me shume se nje vend biznesi, vend i biznesit eshte ai i cili lidhet me ngushte me kontraten dhe pembushjen e saj, duke pasur parasysh rrethanat e njohura ose te parashikuara nga palet ne cdo kohe para ose gjate lidhjes se kontrates;

(b) ne qofte se nje pale nuk ka nje vend biznesi, per referim duhet te merret vendbanimi i tij i rregullt.

Neni 11

Nje kontrate shitje nuk ka nevojje qe te lidhet ose provohet me shkrim dhe nuk i nenshtrohet ndonje kerkese tjeter ne lidhje me formen. Ajo mund te provohet me cdo mjet, duke perfshire deshmitare.

Neni 12

Cdo dispozite e nenit 11, nenit 29 ose Pjesa II e kesaj Konvente qe lejon nje kontrate shitje ose ndryshimin ose mbarimin e saj me marreveshje ose me cdo propozim, pranim ose tregues tjeter të qëllimit, qe behet ne cdo forme tjeter pervec asaj me shkrim, nuk zbatohet aty ku cdo pale ka vendin e saj te biznesit ne nje Shtet Kontraktues, i cili ka bere nje deklarate sipas nenit 96 te kesaj Konvente. Palet nuk mund te shmangen nga ose ndryshojne efektet e ketij neni.

Neni 13

Per qellime te kesaj Konvente "shkrim" perfshin telegramin dhe teleksin.

Pjesa II. Hartimi i kontrates

Neni 14

(1) Nje propozim per lidhjen e nje kontrate, drejtuar nje apo me shume personave specifike perben nje oferte ne qofte se ai eshte mjaft i qarte dhe tregon qellimin e ofruesit per ta lidhur ne rast pranimi. Nje propozim eshte mjaft i qarte nese tregon mallrat dhe shprehimisht ose terthorazi cakton ose parashikon kushtet per percaktimin e sasise dhe cmimit.

(2) Nje propozim, tjeter nga ai i drejtuar tek nje ose me shume persona specifike duhet te konsiderohet thjesht si ftese per te bere oferten, pervec kur e kunderta tregohet qarte nga personi qe ben propozimin.

Neni 15

(1) Nje oferte behet efektive kur ajo i dorëzohet personit qe i behet oferta

(2) Nje oferte, edhe nese eshte e parevokueshme, mund te terhiqet ne qofte se terheqja i dorezohet personit qe i behet oferta para apo ne te njetjen kohe si oferta.

Neni 16

(1) Deri ne lidhjen e kontrates, nje oferte mund te revokohet ne rast se revokimi i dorezohet personit qe i behet oferta para dergimit te nje miratimi nga ana e tij.

(2) Megjithate, nje oferte nuk mund te revokohet:

(a) nese tregon, qofte nepermjet deklarimit te nje kohe te percaktuar per pranim ose ndryshe, qe eshte e parevokueshme; ose

(b) nese do ishte e arsyeshme per personin qe i behet oferta, te bazohej te oferta si te ishte e parevokueshme dhe personi qe i behet oferta ka vepruar ne mbeshtetje te ofertes.

Neni 17

Nje oferte, edhe nese eshte e parevokueshme, perfundon kur refuzimi i dorezohet personit qe ben oferten.

Neni 18

(1) Nje deklarate e bere nga ose nje veprim tjeter i personit qe i behet oferta qe tregon miratim ndaj ofertes eshte nje pranim.

Heshtja ose mosveprimi nuk eshte baras me pranimin.

(2) Nje pranim i nje oferte behet efektiv ne momentin kur njoftimi i miratimit arrin tek ofertuesi. Nje pranim nuk eshte efektiv ne qofte se njoftimi i miratimit nuk arrin tek ofertuesi brenda kohes qe ai ka percaktuar ose, kur koha nuk eshte percaktuar, brenda nje kohe te arsyeshme, ku rendesi e vecante i eshte dhene kushteve te veprimit, duke perfshire shpejtesine e mjeteve te komunikimit te perdorura nga ofertuesi. Nje oferte verbale duhet te pranohet menjehere pervec kur rrethanat tregojne te kunderten.

(3) Megjithate, nese, ne baze te ofertes apo si rezultat i praktikave te percaktuara nga palet ndermjet tyre apo nga perdorimi, personi qe merr oferten mund te tregojte miratim nepermjet kryerjes se nje veprimi, si ai qe lidhet me transportin e mallrave ose pagimin e cmimit, pa njoftuar ofertuesin, pranimi eshte efektiv ne momentin kur kryhet veprimi, me kusht qe veprimi te kryhet brenda periudhes kohore te percaktuar ne paragrafin e mesiperem.

Neni 19

(1) Nje pergjigje ndaj ofertes e cila tregon te jete nje pranim por perfshin shtesa, kufizime, ose modifikime te tjera eshte nje refuzim i ofertes dhe perben nje kunderoferte.

(2) Megjithate, nje pergjigje ndaj nje oferte e cila tregon te jete nje pranim por permban kushte shtese apo te ndryshme, te cilat nuk ndryshojne materialisht kushtet e ofertes perben nje pranim, pervec kur ofertuesi, pa shume vonese, kundërshton gojarisht mospërputhjet ose dergon nje njoftim per kete qellim. Ne qofte se ai nuk kundërshton ne kete menyre, kushtet e kontrates jane kushtet e ofertes me modifikimet qe permban pranimi.

(3) Kushtet shtese apo te ndryshme qe kane te bejne, nder te tjera, me cmimin, pagesen, cilesine dhe sasine e mallrave, vendin dhe kohen e dorezimit, shtrirjen e pergjegjesise se njeres pale ndaj tjetres ose zgjidhjen e mosmarreshjeve konsiderohen se ndryshojne materialisht kushtet e ofertes.

Neni 20

(1) Nje periudhe kohe per pranim e percaktuar nga ofertuesi ne nje telegram ose ne nje leter fillon te kete force ligjore nga momenti kur telegrami dorezohet per t'u derguar ose nga data e treguar ne leter ose, kur nuk tregohet nje date e tille, nga data e treguar ne zarf. Nje periudhe kohe per pranim e percaktuar nga ofertuesi me telefon, teleks ose mjete te tjera komunikimi te shpejta, fillon te kete force ligjore nga momenti kur oferta i dorezohet personit qe i behet oferta.

(2) Festat zyrtare ose ditet pushim qe bien gjate periudhes per pranim perfshihen ne llogaritjen e kesaj periudhe kohe. Megjithate, nese njoftimi i pranimit nuk mund te dergohet ne adresen e ofertuesit ne ditën e fundit te afatit, per shkak se ajo dite eshte nje dite feste zyrtare ose pushimi ne vendin e biznesit te ofertuesit, periudha kohore zgjatet deri ne ditën e pare te punes qe vijon.

Neni 21

(1) Nje pranim i vonshem eshte prapseprap efektiv si nje pranim ne qofte se ofertuesi, pa vonese, informon gojarisht personin qe i behet oferta ose dergon nje njoftim per kete qellim.

(2) Ne qofte se nje leter ose shkrese tjetere qe permban nje pranim te vonshem, tregon se eshte derguar ne ato rrethana qe ne rast se transmetimi i tij do te ishte normal, ajo do t'i dorezohej ofertuesit ne kohen e duhur, pranimi i vonshem eshte efektiv si nje pranim pervec kur, pa vonese, ofertuesi informon gojarisht personin qe i behet oferta, se ai e konsideron oferten e tij si t'i kete kaluar afati ose dergon nje njoftim per kete qellim.

Neni 22

Nje pranim mund te terhiqet ne qofte se terheqja i dorëzohet ofertuesit para se apo ne te njejten kohe kur pranimi do te ishte bere efektiv.

Neni 23

Nje kontrate lidhet ne momentin kur nje pranim i nje oferte behet efektiv ne perputhje me dispozitat e kesaj Konvente.

Neni 24

Per qellime te kesaj Pjese te Konventes, nje oferte, deklarim per pranim apo cdo tregues tjetër i qellimit "mberrin" te i adresuari kur i behet gojarisht ose i dorezohet me cdo mjet tjetër personalisht, te vendi i tij i biznesit ose adresa postare ose, ne qofte se nuk ka nje vend biznesi ose adrese postare, te vendbanimi i tij i perhershëm.

Pjesa III. Shitja e mallrave

KAPITULLI I. DISPOZITA TE PERGJITHSHME

Neni 25

Nje shkelje e kontrates e kryer nga njera prej paleve eshte themelore ne qofte se rezulton ne dem te pales tjetër kryesisht aq sa ta privoje ate nga cfare ajo ka te drejte te prese sipas kontrates, pervec kur pala ne shkelje nuk e parashikoi dhe nje person i arsyeshëm i te njejtit lloj ne te njejtat rrethana nuk do ta kishte parashikuar nje rezultat te tille.

Neni 26

Nje deklarate per anulimin e kontrates eshte efektive vetem ne rast se i behet me shkrim pales tjetër.

Neni 27

Pervec kur parashikohet shprehimisht ndryshe ne kete Pjese te Konventes, nese cdo njoftim, kerkese ose komunikim tjetër jepet ose behet nga nje pale ne perputhje me kete Pjese dhe me mjete te pershtatshme me rrethanat, nje vonese ose gabim ne trasnmetimin e komunikimit apo mosmberritja e saj nuk e privon ate pale nga e drejta per tu bazuar ne komunikim.

Neni 28

Ne qofte se, ne perputhje me dispozitat e kesaj Konvente, njera pale ka te drejte te kerkoje permbushjen e ndonje detyrimi nga pala tjetër, nje gjykate nuk eshte e detyruar te jape nje vendim per ekzekutim te vecnate pervec kur gjykata do te vepronte ne kete menyre sipas ligjit te saj ne lidhje me kontrata shitjeje te ngjashme qe nuk rregullohen nga kjo Konvente.

Neni 29

- (1) Nje kontrate mund te ndryshohet ose zgjidhet thjesht me marreveshje te paleve.
- (2) Nje kontrate me shkrim e cila permban nje dispozite qe kerkon cdo ndryshim ose zgjidhje me marreveshje te jete me shkrim, mund te mos ndryshoje ose zgjidhet ne te kundert me marreveshje. Megjithate, nje pale mund te mos lejohet qe me veprimin e saj te konfirmoje kete dispozite ne ate mase qe pala tjetër eshte bazuar mbi kete veprim.

KAPITULLI II. DETYRIMET E SHITESIT

Neni 30

Shitesi duhet te dorezoje mallrat dhe cdo dokument ne lidhje me to dhe te transferoje pronesine e mallrave, sic kerkohet nga kontrata dhe kjo Konvente.

Seksioni I. *Dorezimi i mallrave dhe dhenia e dokumentave*

Neni 31

Ne qofte se shitesi nuk eshte i detyruar t'i dorezoje mallrat ne ndonje vend tjetër te vecante, detyrimi i tij per t'i dorezuar konsiston:

(a) ne dorezimin e mallrave te transportuesi i pare per transferimin te blerësi, ne qofte se kontrata e shitjes perfshin transportimin e mallrave;

(b) ne venien e mallrave ne dispozion te bleresit ne ate vend, ne qofte se, ne rastet e papërfshira ne nenparagrafin e mesiperm, kontrata ka te beje me mallra specifike, ose mallra te pidentifikuara per t'u marre nga nje magazine e vecante apo per t'u fabrikuar ose prodhuar, dhe ne kohen e lidhjes se kontrates palet e dinin qe mallrat ishin apo ishin per t'u fabrikuar ose prodhuar ne nje vend te posacem;

(c) ne raste te tjera-ne venien e mallrave ne dispozicion te bleresit ne vendin ku shitesi kishte vendin e tij te biznesit ne kohen e lidhjes se kontrates.

Neni 32

(1) Ne qofte se shitesi, ne perputhje me kontraten ose kete Konvente, i dorezon mallrat te nje transportues dhe ne qofte se mallrat nuk jane shume te identifikuara sipas kontrates nepermjet shenjave dalluese mbi mallrat, nepermjet dokumenteve te transportit ose te tjera, shitesi duhet ta informoje blerësin mbi dergesen duke specifikuar mallrat.

(2) Ne qofte se shitesi eshte i detyruar qe te organizoje transportimin e mallrave, ai duhet te lidhe kontrata te nevojshme per transportimin ne vendin e percaktuar me mjete transporti te pershtashme per rrethanat dhe sipas kushteve te zakonshme per nje transportim te tille.

(3) Ne qofte se shitesi nuk eshte i detyruar te kryeje sigurimin ne lidhje me transportimin e mallrave, ai, me kerkese te bleresit, duhet t'i siguroje atij te gjithë informacionin e nevojshem qe i mundeson kryerjen e sigurimit.

Neni 33

Shitesi duhet te dorezoje mallrat:

(a) ne qofte se data eshte percaktuar ose eshte e percaktueshme nga kontrata, ne ate date;

(b) ne qofte se nje periudhe kohe eshte percaktuar ose eshte e percaktueshme nga kontrata, ne cdo kohe brenda kesaj periudhe pervec kur rrethanat tregojne qe bleresi duhet te zgjedhe nje date; ose

(c) ne cdo rast tjetër, brenda nje kohe te arsyeshme mbas lidhjes se kontrates.

Neni 34

Ne qofte se shitesi eshte i detyruar te dorezoje dokumentet qe kane te bejne me mallrat, ai duhet t'i dorezoje ato ne vendin dhe kohen dhe ne formen e kerkuar nga kontrata. Ne qofte se shitesi i ka dorëzuar dokumentet para kesaj kohe, ai, deri ne ate kohe, mund te rregulloje cdo mospërputhje ne dokumenta, ne rast se ushtrimi i kesaj te drejte nuk i shkakton bleresit shqetesime apo shpenzime te paarsyeshme. Megjithate, bleresi ruan cdo te drejte per te kerkuar demshperblim sic parashikohet ne kete Konvente.

Seksioni II. Perputhshmeria e mallrave dhe pretendimet e paleve te treta

Neni 35

(1) Shitesi duhet te dorezoje mallra te cilat jane ne sasine, cilesine dhe pershkrimin e kerkuar ne kontrate dhe te cilat mbyllen ose paketohen ne menyren e kerkuar nga kontrata.

(2) Me perjashtim te rasteve kur palet bien dakort ndryshe, mallrat nuk jane ne perputhje me kontraten pervec kur ato:

(a) jane te pershtatshme per qellimet per te cilat mallrat e te njetjtit pershkrim do te perdoreshin zakonisht;

(b) jane te pershtatshme per cdo qellim te vecante, shprehimisht ose terthorazi te bera te ditura bleresit ne kohen e lidhjes se kontrates, pervec kur rrethanat tregojne qe bleresi nuk u bazua ose ishte e paarsyeshme per ate te bazohej ne aftesine dhe gjykimin e shitesit;

(c) zoterojne cilesite e mallrave qe shitesi ia ka paraqitur bleresit si nje moster ose model;

(d) mbyllen ose paketohen ne menyren e zakonshme per keto mallra ose, kur nuk ka nje menyre te tille, ne nje menyre te pershtatshme per te ruajtur dhe mbrojtur mallrat

(3) Shitesi nuk eshte pergjegjes sipas nenparagrafeve (a) deri (d) te paragrafit te mesiperm per cdo mosperputhje te mallrave, ne qofte se ne kohen e lidhjes se kontrates bleresi e dinte ose nuk mund te mos kishte dijeni per kete mosperputhje.

Neni 36

(1) Shitesi eshte pergjegjes ne perputhje me kontraten dhe kete Konvente per cdo mosperputhje e cila ekziston ne kohen kur rreziku kalon tek bleresi, megjithese mosperputhja behet e qarte vetem pas kesaj kohe.

(2) Shitesi eshte gjithashtu pergjegjes per cdo mosperputhje e cila ndodh pas kohes se treguar ne paragrafin e mesiperm dhe vjen si rezultat i shkeljes se nje prej detyrimeve te tij, duke perfshire shkeljen e cdo garancie qe per nje periudhe kohe mallrat te vazhdojne te jene te pershtashme per qellimin e tyre te zakonshem ose per ndonje qellim te vecante, apo te ruajne cilesite dhe karakteristikat e specifikuar.

Neni 37

Ne qofte se shitesi i ka dorezuar mallrat perpara dates se dorezimit, ai mund, deri ne ate dite, te dorezoje cdo pjese qe mungon ose te plotesoje ndonje mungese ne sasine e mallrave te dorezuara ose te dorezoje mallra per zevendesimin e mallrave te dorezuara qe nuk perputhen ose rregulloje cdo mosperputhje ne mallrat e dorezuara, ne rast se ushtrimi i kesaj te drejte nuk i shkakton bleresit shqetesime apo shpenzime te paarsyeshme. Megjithate, bleresi ruan cdo te drejte per te kerkuar demshperblim sic parashikohet ne kete Konvente.

Neni 38

(1) Bleresi duhet te ekzaminoje mallrat, ose te beje qe te ekzaminohen, brenda nje periudhe po aq te shkurter sa c'eshte praktike me rrethanat.

(2) Ne qoftes se kontrata perfshin trasportimin e mallrave, ekzaminimi mund te shtyhet deri pas mberritjes se mallrave ne destinacionin e tyre

(3) Ne qoftes se mallrat ndryshjne drejtim ne tranzit ose ridergohen nga bleresi pa patur mundesine e arsyshme per t'i ekzaminuar dhe ne kohen e lidhjes se kontrates, shitesi e dinte ose duhej ta kishte ditur per mundesine e ndryshimit te drejtimit ose ridergimit, ekzaminimi mund te shtyhet deri pas mberritjes se mallrave ne destinacionin e ri.

Neni 39

(1) Bleresi humb te drejten per t'u bazuar ne mosperputhjen e mallrave ne qofte se nuk njofton shitesin duke specifikuar natyren e mosperputhjes brenda nje kohe te arsyeshme pasi e ka zbuluar ate ose duhet ta kete zbuluar ate.

(2) Ne cdo rast, bleresi humb te drejten per t'u bazuar ne mosperputhjen e mallrave ne qofte se nuk njofton shitesin per kete, te pakten brenda nje periudhe 2 vjecare nga data ne te cilen mallrat iu dorezuan ne te vertete bleresit, pervec kur ky afat kohor nuk perputhet me periudhen e garancise se kontraktuar.

Neni 40

Shitesi nuk ka te drejte te bazohet ne dispozitat e nenve 38 dhe 39 ne qofte se mosperputhja ka te beje me faktet per te cilat ai kishte dijeni ose nuk mund te mos i kishte dijeni dhe te cilat ai nuk ia beri te njohura bleresit.

Neni 41

Shitesi duhet te dorezoje mallra te cilat jane te cliruara nga cdo e drejte ose pretendim, pervec kur bleresi ka rene dakort t'i marre ato sipas kesaj te drejte apo pretendimi. Megjithate, ne qofte se kjo e drejte ose pretendim bazohet ne pronesi industriale ose ne pronesi tjeter intelektuale, detyrimi i shitesit rregullohet nga neni 42.

Neni 42

(1) Shitesi duhet te dorezoje mallra te cilat jane te ciluara nga cdo e drejte ose pretendim te nje pale te trete, te bazuar ne pronesine industriale ose pronesi tjeter intelektuale, per te cilat ne kohen e lidhjes se kontrates shitesi kishte dijeni ose nuk mund te mos kishte dijeni, nese e drejta ose pretendimi bazohej ne pronesine industriale ose pronesi tjeter intelektuale:

(a) sipas ligjit te Shtetit ku do te rishiten ose ne te kundert perdoren mallrat, ne qofte se nga palet ishte parashikuar ne kohen e lidhjes se kontrates se mallrat do te rishiteshin ose ne te kundert perdoreshin ne kete Shtet, ose

(b) ne cdo rast tjeter, sipas ligjit te Shtetit ku bleresi ka vendin e tij te biznesit.

(2) Detyrimi i shitesit sipas paragrafit te mesiperem nuk perfshin rastin kur:

(a) ne kohen e lidhjes se kontrates bleresi kishte dijeni ose nuk mund te mos kishte dijeni per te drejten ose pretendimin;ose

(b) e drejta ose pretendimi rezulton nga perputhshmeria e shitesit me skicat, vizatimet, formulat teknike ose specifikime te tjera te tilla, te dhena nga bleresi.

Neni 43

(1) Bleresi humb te drejten per t'u bazuar ne dispozitat e neneve 41 dhe 42 ne qofte se ai nuk njofton shitesin duke specifikuar natyren e se drejtes apo pretendimit te pales se trete brenda nje kohe te arsyshme pasi eshte bere me dijeni ose duhet te jete bere me dijeni per te drejten dhe pretendimin.

(2) Shitesi nuk ka drejte te bazohet ne dispozitat e paragrafit te mesiperem ne qofte se ai kishte dijeni per te drejten ose pretendimin e pales se trete dhe natyren e saj.

Neni 44

Pavaresisht nga dispozitat e paragrafit (1) te nenit 39 dhe paragrafit (1) te nenit 43, bleresi mund te ule cmimin ne perputhje me nenin 50 ose kerkoje demshperblim, me perjashtim te fitimit te munguar, ne qofte se ai ka nje shfajesim te arsyeshem per mosdhenien e njoftimit te kekruar

Seksioni III. Demshperblimi per shkeljen e kontrates nga shitesi

Neni 45

(1) Ne qofte se shitesi nuk kryen ndonje nga detyrimet e tij sipas kontrates ose kesaj Konvente, bleresi mund:

(a) te ushtroje te drejta e parashikuara ne nenet 46 deri 52;

(b) kerkoje zhdemtimin sic parashikohet ne nenet 74 deri 77.

(2) Bleresi nuk privohet nga e drejta qe ai mund te kete per te kerkuar zhdemtim nepermjet ushtrimit te se drejtes se tij per demshperblime te tjera.

(3) Asnje periudhe falje nuk mund t'i jepet shitesit nga gjykata apo gjykata e arbitrazhit kur bleresi kerkon demshperblim per shkeljen e kontrates

Neni 46

(1) Bleresi mund te kerkoje permbushjen e detyrimit nga shitesi pervec kur bleresi kerkon nje demshperblim i cili eshte i papajtueshem me kete kerkese.

(2) Ne qofte se mallrat nuk jane ne perputhje me kontraten, bleresi mund te kerkoje dorezimin e mallrave zevendesuese vetem ne qofte se mosperputhja perben nje shkelje thelbesore te kontrates dhe nje kerkese per mallra zevendesuese behet ose se bashku me njoftimin e dhene sipas nenit 39 ose brenda nje kohe te pranueshme pas kesaj.

(3) Ne qofte se mallrat nuk jane ne perputhje me kontraten, bleresi mund t'i kerkoje shitesit te rregulloje mosperputhjet, pervec kur kjo eshte e paarsyeshme duke patur parasysh te gjitha rrethanat. Nje kerkese per riparim duhet te behet ose se bashku me njoftimin e dhene sipas nenit 39 ose brenda nje kohe te pranueshme pas kesaj.

Neni 47

- (1) Bleresi mund te percaktoje nje periudhe kohe shtese me kohezgjatje te arsyeshme per permbushjen e detyrimeve nga shitesi.
- (2) Pervец kur bleresi ka marre njoftim nga shitesi se ai nuk do te permbushe detyrimin brenda kohes se percaktuar, bleresi nuk mund t'i kerkoje, gjate kesaj kohe, asnje demshperblim per shkeljen e kontrates. Megjithate bleresi nuk privohet ne kete menyre nga e drejta qe ai mund te kete per te kerkuar zhdemtim per permbushjen me vonese te detyrimit.

Neni 48

- (1) Sipas nenit 49, shitesi, edhe mbas dates se dorezimit, mund te rregulloje me shpenzimet e tij cdo mospermbushje te detyrimit, ne qofte se ai mundet pa vonese te paarsyeshme dhe pa i shkaktuar bleresit shqetesime te paarsyeshme ose pasiguri te rimbursimit te shpenzimeve te parapaguara nga bleresi. Megjithate, bleresi ruan cdo te drejte per te kerkuar zhdemtim sic parashikohet ne kete Konvente.
- (2) Ne qofte se shitesi i kerkon bleresit t'i beje te ditur nese ai do te pranoje permbushjen e detyrimit dhe bleresi nuk i pergjigjet kerkeses brenda nje kohe te arsyeshme, shitesi mund ta permbushe ate brenda kohes se treguar ne kerkesen e tij. Bleresi, gjate kesaj kohe, nuk mund te kerkoje asnje demshperblim per shkeljen e kontrates.
- (3) Nje njoftim nga shitesi se ai do te permbushe detyrimin brenda periudhes se specifikuar te kohes prezumohet te perfshije nje kerkesë, sipas paragrafit te mesiperme, qe bleresi te beje te ditur vendimin e tij.
- (4) Nje kerkesë ose njoftim nga shitesi sipas paragrafit (2) ose (3) te ketij neni nuk eshte efektiv pervец kur merret nga bleresi.

Neni 49

- (1) Bleresi mund te deklaroje kontraten te pavlefshme:
 - (a) ne qofte se mospermbushja nga shitesi e cdo detyrimi te tij sipas kontrates dhe kesaj Konvente perben nje shkelje thelbesore te kontrates;ose
 - (b) ne rast te mosdorezimit, ne qofte se shitesi nuk i dorezon mallrat brenda periudhes se kohes shtese, te percaktuar nga bleresi ne perputhje me paragrafin (1) te nenit 47 ose deklaron se ai nuk do t'i dorezoje ato brenda kesaj periudhe.
- (2) Megjithate, ne rastet kur shitesi i ka dorezuar mallrat, bleresi e humb te drejten qe ta deklaroje kontraten te pavlefshme pervец kur ai vepron ne kete menyre:
 - (a) ne lidhje me dorezimin me vonese, brenda nje kohe te arsyeshme pasi ai ka marre dijeni se dorezimi eshte bere;
 - (b) ne lidhje me cdo shkelje te kontrates pervец dorezimit me vonese, brenda nje kohe te arsyeshme;
 - (i) pasi ai kishte dijeni ose duhej te kishte dijeni per shkeljen
 - (ii) pas skadimit te cdo periudhe kohe shtese te percaktuar nga bleresi ne perputhje me paragrafin (1) te nenit 47, ose pasi shitesi ka deklaruar se ai nuk do ta permbushe detyrimin e tij brenda periudhes se kohes shtese; ose
 - (iii) pas skadimit te cdo periudhe kohe shtese te treguar nga shitesi ne perputhje me paragrafin (2) te nenit 48, ose pasi bleresi ka deklaruar se ai nuk do ta pranoje permbushjen e detyrimit.

Neni 50

Ne qofte se mallrat nuk jane ne perputhje me kontraten, qofte kur cmimi eshte paguar ose jo, bleresi mund te ule cmimin ne te njejten raport qe ka vlera qe mallrat e dorezuar aktualisht kishin ne kohen e dorezimit, me vleren qe mallrat ne perputhje do te kishin pasur ne ate kohe. Megjithate, ne qofte se shitesi demshperblen cdo mospermbushje te detyrimit te tij ne pajtim me nenin 37 ose nenin 48 ose ne qofte se bleresi refuzon te pranoje permbushjen e detyrimit nga shitesi ne perputhje me ato nene, bleresi nuk mund te ule cmimin.

Neni 51

(1) Ne qofte se shitesi dorezon vetem nje pjese te mallrave ose ne qofte se nje pjese e mallrave te dorezuara eshte ne perputhje me kontraten, nenet 46 deri ne 50 zbatohen ne lidhje me pjesen e cila mungon ose nuk eshte ne perputhje me kontraten.

(2) Bleresi mund ta deklaroje kontraten te pavlefshme ne teresine e saj vetem ne qofte se mosdorezimi i plote i mallrave ose mosperputhja e tyre me kontaren perben nje shkelje thelbesore te kontrates.

Neni 52

(1) Ne qofte se shitesi dorezon mallrat para dates se percaktuar, bleresi mund t'i marre ne dorezim ose te refuzoje t'i marre ne dorezim.

(2) Ne qofte se shitesi dorezon nje sasi me te madhe se ajo e parashikuar ne kontrate, bleresi mund t'i marre ato ne dorezim ose te refuzoje te marre ne dorezim sasine e tepert. Ne qofte se bleresi merr ne dorezim gjithë ose nje pjese te sasise se tepert, ai duhet te paguaje per te ne cmimin e kontrates

KAPITULLI III. DETYRIMET E BLERESIT

Neni 53

Bleresi duhet te paguaje cmimin e mallrave dhe t'i marre ato ne dorezim sic kerkohet nga kontrata dhe kjo Konvente.

Seksioni I. Pagimi i cmimit

Neni 54

Detyrimi i bleresit per te paguar cmimin perfshin marrjen e atyre masave dhe plotesimin e atyre formaliteteve sic kerkohet nga kontrata ose cdo ligj dhe rregullore qe mundeson kryerjen e pageses.

Neni 55

Kur nje kontrate eshte lidhur ne menyre te vlefshme por nuk percakton ose parashikon shprehimisht ose terthorazi vendosjen e cmimit, palet konsiderohen, ne mungese te cdo treguesi te kundert, t'i jene referuar ne menyre indirekte cmimit te paguar ne pergjithesi ne kohen e lidhjes se kontartes per keto mallra te shitura sipas rrethanave te krahasueshme ne tregtine perkatese.

Neni 56

Ne qofte se cmimi percaktohet sipas peshes se mallrave, ne rast dyshimi duhet te percaktohet nga pesha neto.

Neni 57

(1) Ne qofte se bleresi nuk detyrohet te paguaje cmimin ne ndonje vend tjetër te vecante, ai duhet t'ja paguaje ate shitesit:

(a) ne vendin e biznesit te shitesit; ose

(b) ne qofte se pagesa duhet te behet kundrejt dorezimit te mallrave ose dokumneteve, ne vendin ku ndodh dorezimi.

(2) Shitesi duhet te perballoje cdo rritje te shpenzimeve shtese ndaj pageses e cila eshte shkaktuar nga nje ndryshim i vendit te tij te biznesit mbas lidhjes se kontrates

Neni 58

(1) Ne qofte se bleresi nuk detyrohet te paguaje cmimin ne ndonje kohe tjetër te vecante, ai duhet ta paguaje ate aty ku shitesi vendos qofte mallrat ose dokumentet qe verifikojne natyren

e tyre, ne dispozicion te blesit ne perputhje me kontraten dhe kete Konvente. Shitesi mund ta caktoj kete pagim si kusht per dorezimin e mallrave ose dokumenteve.

(2) Ne qofte se kontrata perfshin transportin e mallrave, shitesi mund t'i dergoje ato ne kushte ne te cilat mallrat, ose dokumentet qe verifikojne natyren e tyre, nuk do t'i dorezohen blesit pervec kundrejt pagimit te cmimit.

(3) Blesesi nuk detyrohet te paguaje cmimin deria sa ai te kete mundesine te ekzaminoje mallrat, pervec kur procedurat e rena dakort per dorezim ose pagim nga palet jane kontradiktore me kete mundesi.

Neni 59

Blesesi mund te paguaje cmimin ne daten e percaktuar ose te percaktueshme nga kontrata dhe kjo Konvente pa patur nevojte per ndonje kerkese ose plotesim te ndonje formaliteti nga ana e shitesit.

Seksioni II. Marrja ne dorezim

Neni 60

Detyrimi i blesit per marrjen ne dorezim konsiston:

- (a) ne kryerjen e te gjitha veprimeve te cilat mund te priten ne menyre te arsyeshme prej tij me qellim qe te mundesojne shitesin te beje dorezimin; dhe
- (b) ne marrjen ne dorezim te mallrave

Seksioni III. Demshperblime per shkeljen e kontrates nga blesesi

Neni 61

(1) Ne qofte se blesesi nuk permbush ndonje prej detyrimeve te tij sipas kontartes ose kesaj Konvente, shitesi mund:

(a) te ushtroje te drejtat e parashikuara ne nenet 62 deri 65

(b) te kerkoje zhdemtim sic parashikohet ne nenet 74 deri 77

(2) Shitesi nuk privohet nga asnje e drejte qe mund te kete per te kerkuar zhdemtim nepermjet ushtrimit te se drejtes se tij per demshperblime te tjera

(3) Asnje periudhe falje nuk mund t'i jepet blesit nga gjykata ose gjykata e arbitrazhit kur shitesi kerkon demshperblim per shkeljen e kontrates

Neni 62

Shitesi mund t'i kerkoje blesit te paguaje cmimin, te marre ne dorezim ose te permbushe detyrimet e tjera, pervec kur shitesi ka kerkuar nje demshperblim i cili eshte kontradiktor me kete kerkese.

Neni 63

(1) Shitesi mund te caktoj nje periudhe kohe shtese me kohezgjatje te arsyeshme per permbushjen nga blesesi te detyrimit te tij

(2) Pervec kur shitesi ka marre njoftim nga blesesi se ai nuk do ta permbushe detyrimin brenda periudhes se caktuar, shitesi, gjate kesaj periudhe, nuk mund t'i kerkoje ndonje demshperblim per shkelje te kontrates. Megjithate, shitesi nuk privohet nga ndonje e drejte qe mund te kete per te kerkuar zhdemtim per vonese ne permbushje te detyrimit.

Neni 64

(1) Shitesi mund te deklaroje kontraten te pavlefshme:

(a) ne qofte se mospermbushja nga blesesi e cdo detyrimi te tij sipas kontrates ose kesaj Konvente perben nje shkelje thelbesore te kontrates, ose

(b) ne qofte se bleresi nuk permbush, brenda periudhes se kohes shtese te caktuar nga shitesi ne perputhje me paragrafin (1) te nenit 63, detyrimin e tij per te paguar cmimin ose per te marre ne dorezim mallrat, ose ne qofte se ai deklaroi se nuk do ta kryeje ate brenda kohes se caktuar;

(2) Megjithate, ne rastet kur bleresi ka paguar cmimin, shitesi e Humb te drejten ta deklaroje kontraten te pavlefshme pervec kur ai vepron keshtu:

(a) ne lidhje me permbushjen me vonese te detyrimit nga bleresi, para se shitesi te kete marre dijene se permbushja eshte kryer.

(b) ne lidhje me cdo shkelje tjeter te kontrates pervec permbushjes se detyrimit, brenda nje kohe te arsyeshme:

(i) pasi shitesi kishte dijene ose duhej te kishte dijene per shkeljen; ose

(ii) pas skadimit te cdo periudhe kohe shtese, te percaktuar nga shitesi ne perputhje me paragrafin (1) te nenit 63, ose pasi bleresi ka deklaruar se ai nuk do ta permbush detyrimin e tij brenda periudhes shtese.

Neni 65

(1) Ne qofte se sipas kontrates bleresi duhet te specifikojte formen, matjen ose karakteristika te tjera te mallrave dhe ai nuk i kryen keto specifikime qofte ne daten e rene dakort ose brenda nje kohe te arsyeshme pas marrjes se kerkeses nga shitesi, shitesi, pa cenuar ndonje te drejte qe ai mund te kete, mund te kryeje vete specifikimet ne perputhje me kerkesat e bleresit qe mund t'i jene bere te njohura atij.

(2) Ne qofte se shitesi i bene vete specifikimet, ai duhet te informoje bleresin per hollesite e tyre dhe duhet te caktojte nje kohe te arsyeshme brenda se ciles bleresi mund te beje nje specifikim te ndryshem. Ne qofte se, pas marrjes se ketij komunikimi, bleresi nuk e ben kete brenda kohes se caktuar, specifikimi i bere nga shitesi eshte detyruar.

KAPITULLI IV. KALIMI I RREZIKUT

Neni 66

Humbja ose demtimi i mallrave pas kalimit te rrezikut te bleresi nuk e cliron ate nga detyrimi i tij per te paguar cmimin, pervec kur humbja ose demtimi ndodh per shkak te nje veprimi ose mosveprimi te shitesit.

Neni 67

(1) Ne qofte se kontrata e shitjes perfshin transportin e mallrave dhe shitesi nuk detyrohet t'i dorezoje ato ne nje vend te vecante, rreziku kalon te bleresi kur mallrat dorezohen te transportuesi i pare per ridergimin e tyre te bleresi ne perputhje me kontraten e shitjes. Ne qofte se shitesi detyrohet t'i dorezoje mallrat te nje transportues ne nje vend te vecante, rreziku nuk kalon te bleresi derisa mallrat t'i dorezohen transportuesit ne ate vend. Fakti qe shitesi autorizohet t'i mbaje dokumentet qe kontrollojne disponimin e tyre nuk ndikon tek kalimi i rrezikut.

(2) Megjithate, rreziku nuk i kalon bleresit derisa mallrat te jene identifikuar qarte sipas kontrates, qofte duke i vene shenje mallrave, dokumentet e dergeses, duke njoftuar bleresin ose cdo menyre tjeter.

Neni 68

Rreziku ne lidhje me mallrat e shitura ne tranzit i kalon bleresit nga koha e lidhjes se kontrates. Megjithate, nese rrethanat tregojne kete, rreziku merret persiper nga bleresi qe nga koha kur mallrat dorezohen te transportuesi i cili leshoi dokumentet qe perfaqesojne kontraten e transportit. Megjithate, ne qofte se ne kohen e lidhjes se kontrates se shitjes shitesi kishte dijene ose duhet te kishte dijene se mallrat kishin humbur ose ishin demtuar dhe nuk ia tregoi kete bleresit, humbja ose demtimi jane ne ngarkim te shitesit.

Neni 69

- (1) Ne rastet e parashikuara ne nenet 67 dhe 68, rreziku i kalon bleresit kur ai merr ne dorezim mallrat ose, ne qofte se nuk vepron keshtu ne kohen e duhur, nga koha kur mallrat vihen ne dispozicion te tij dhe ai kryen shkelje te kontrates me mosmarrjen ne dorezim te tyre.
- (2) Megjithate, ne qofte se bleresi detyrohet te marre ne dorezim mallrat ne nje vend tjeter nga vendi i biznesit te shitesit, rreziku kalon kur dorezimi kryhet dhe blersi ka dijeni per faktin se mallrat jane vene ne dispozicionin e tij ne ate vend.
- (3) Ne qofte se kontrata ka te beje me mallrat ende te paidentifikuara, mallrat konsiderohen si jo te vena ne dispozicion te bleresit deri sa ato te jene identifikuar qarte sipas kontrates.

Neni 70

Ne qofte se shitesi ka kryer nje shkelje thelbesore te kontrates, nenet 67, 68 dhe 69 nuk cenojne demshperblimet e vlefshme per bleresin per shkak te shkeljes.

KAPITULLI V. DISPOZITA TE PERBASHKETA TE DETYRIMEVE TE SHITESIT E BLERESIT

Seksioni I. Shkelje te parakohshme dhe kontrata me keste

Neni 71

- (1) Nje pale mund te pezulloje permbushjen e detyrimit te tij ne qofte se, pas lidhjes se kontrates, behet e qarte se pala tjeter nuk do te permbushet nje pjese thelbesore te detyrimit te tij si rezultat i:
 - (a) nje mangesie serioze ne aftesine e tij per ta permbushur ate ose ne besueshmerine financiare, ose
 - (b) sjelljes e tij ne pergatitjen per ta permbushur ate ose gjate permbushjes se kontrates.
- (2) Ne qofte se shitesi i ka derguar mallrat para se arsyet e pershkruara ne paragrafin e mesiperm te behen te qarta, ai mund t'ja parandaloje dorezimin e mallrave bleresit edhe sikur blersi te mbaje dokumnetin qe i jep te drejte t'i marre ato. Ky paragraf i referohet vetem te drejtave per mallrat ndermjet bleresit dhe shitesit.
- (3) Nje pale qe pezullon permbushjen e detyrimit, qofte para ose pas dergimit te mallrave, duhet t'i njoftoje menjehere pales tjeter pezullimin dhe duhet te vazhdoje me permbushjen ne qofte se pala tjeter jep siguri te mjaftueshme per permbushjen e detyrimit te vet.

Neni 72

- (1) Ne qofte se para dates se permbushjes se kontrates eshte e qarte se njera nga palet do te kryeje nje shkelje thelbesore te kontrates, pala tjeter mund ta deklaroje kontraten te anuluar.
- (2) Nese koha e lejon, pala qe synon ta deklaroje te anuluar kontraten duhet t'i jape pales tjeter njoftim te arsyeshem me qellim qe t'i lejoje atij te jape siguri te mjaftueshme per permbushjen e tij.
- (3) Kerkesat e paragrafit te mesiperm nuk zbatohen ne qofte se pala tjeter ka deklaruar se ajo nuk do te permbushet detyrimin e saj.

Neni 73

- (1) Ne rastin e nje kontrate per dorezimin ne pjese te mallrave, nese mospermbushja e cdo detyrimi te njeres pale ne lidhje me secilen pjese perben nje shkelje thelbesore te kontrates per kete pjese, pala tjeter mund te deklaroje te anuluar kontraten ne lidhje me kete pjese.
- (2) Ne qofte se mospermbushja e detyrimit te njeres pale ne lidhje me secilen pjese i jep shkak pales tjeter te arrije ne konkluzionin se nje shkelje thelbesore e kontrates do te ndodhe ne lidhje me pjeset e ardhshme, ajo mund ta deklaroje kontraten te anuluar per te ardhmen, me kusht qe ai ta beje kete brenda nje kohe te arsyeshme.
- (3) Bleresi i cili e deklaroi kontraten te anuluar ne lidhje me cdo dorezim, ne te njejten kohe, e deklaroi ate te anuluar ne lidhje me dorezimet e bera ose dorezimet e ardhshme ne qofte

se, per shkak te ndervaresise se tyre, ato dorezime nuk mund te perdoreshin per qellimin e parashikuar nga palet ne kohen e lidhjes se kontrates.

Seksioni II. Demet

Neni 74

Demet per shkeljen e kontrates nga njera pale konsistojne ne nje shume te barabarte me humbjen, duke perfshire fitimin e munguar, te pesuar nga pala tjetere si pasoje e shkeljes. Deme te tilla nuk duhet te tejkalojne humbjen, te cilen pala shkelese parashikoi ose duhej te parashikonte ne kohen e lidhjes se kontrates, duke marre parasysh faktet dhe ceshtjet per te cilat ai kishte dijeni qe ateheret ose duhej te kishte dijeni, si nje pasoje e mundshme e shkeljes se kontrates.

Neni 75

Ne qofte se kontrata anulohet dhe ne qofte se, ne nje menyre te arsyeshme dhe brenda nje kohe te arsyeshme pas anulimit, bleresi ka blere mallra per zevendesim ose shitesi i ka rishitur ato, pala qe kerkon zhdemtimin mund te rekuperoje diferencen ndermjet cmimit te kontrates dhe cmimit te transaksionit zevendesues si dhe cdo zhdemtim tjetere qe mund te merret sipas nenit 74.

Neni 76

(1) Ne qofte se kontrata anulohet dhe ka nje cmim aktual per mallrat, pala qe kerkon zhdemtim mund, ne qofte se nuk ka bere nje blerje ose rishitje sipas nenit 75, te rekuperoje diferencen ndermjet cmimit te caktuar ne kontrate dhe cmimit aktual ne kohen e anulimit si dhe cdo zhdemtim te metejshem te marre sipas nenit 74. Megjithate, ne qofte se, pala qe kerkon zhdemtim ka anuluar kontraten pas marrjes se mallrave, cmimi aktual ne kohen e marrjes se tyre ne dorezim do te aplikohet ne vend te cmimit aktual ne kohen e anulimit.

(2) Per qellime te paragrafit te mesiperem, cmimi aktual eshte cmimi mbizoterues ne vendin ku duhej te behej dorezimi i mallrave ose, ne qofte se nuk ka nje cmim te tille ne ate vend, cmimi ne nje vend tjetere qe sherben si nje alternative e arsyeshme, duke kryer pagesen e duhur per diferencat ne koston e transportimit te mallrave.

Neni 77

Pala qe bazohet ne shkeljen e kontrates duhet te marre masa te tilla qe te jene te arsyeshme me rrethanat per te zvogeluar humbjen, duke perfshire fitimin e munguar, qe rezulton nga shkelja e kontrates. Ne qofte se ajo nuk i merr keto masa, pala ne shkelje mund te kerkoje nje ulje te zhdemtitimit ne shumen me te cilen humbja duhet te ishte zvogeluar.

Seksioni III. Interesi

Neni 78

Ne qofte se pala nuk paguan cmimin ose ndonje shume tjetere te prapambetur, pala tjetere ka te drejten e interesit mbi te, pa cenuar ndonje kerkese per zhdemtim qe mund te marre sipas nenit 74.

Seksioni IV. Perjashtimi

Neni 79

(1) Njera pale nuk eshte pergjegjese per mospermbushjen e cdonje prej detyrimeve te saj ne qofte se provon se mospermbushja i detyrohet nje pengese jashte kontrollit te saj dhe se nuk mund te pritej ne menyre te arsyeshme qe te merrte parasysh pengesen ne kohen e lidhjes se kontrates ose te shmangte ose kapercente ate apo pasojat e saj.

(2) Ne qofte se mospermbushja e pales i detyrohet mospermbushjes se nje personi te trete te cilin ajo e ka angazhuar per te permbushur teresisht ose pjeserisht kontraten, ajo pale perjashtohet nga pergjegjësia vetem ne qofte se:

(a) ajo perjashtohet sipas paragrafit te mesiperm; dhe

(b) personi i angazhuar prej saj do te perjashtohet ne qofte se dispozitat e ketij paragrafi do te zbatoheshin ndaj tij.

(3) Perjashtimi i parashikuar ne kete nen ka efekt per periudhen gjate te ciles ekzistonte pengesa.

(4) Pala e cila nuk permbush detyrimin duhet te njoftoje palen tjeter per pengesen dhe efektet e saj mbi aftesine e saj per t'a permbushur. Ne qofte se njoftimi nuk merret nga pala tjeter brenda nje kohe te arsyeshme, pasi pala e cila nuk permbush detyrimin kishte dijeni ose duhet te kishte dijeni per pengesen, ajo eshte pergjegjese per demet qe rezultojne nga mosmarrja e njoftimit.

(5) Asgje ne kete nen nuk pengon asnjeren pale nga ushtrimi i cdo te drejte krahas asaj te kerkimit te zhdemtit sipas kesaj Konvente.

Neni 80

Nje pale nuk mund te bazohet ne mospermbushjen e pales tjeter, per sa kjo mospermbushje shkaktohet nga veprimi ose mosveprimi i pales se pare.

Seksioni V. Efektet e anulimit

Neni 81

(1) Anulimi i kontrates liron te dy palet nga detyrimet e tyre ne perputhje me te, ne vartesi te cdo demt qe mund te jete i detyrueshem. Anulimi nuk ndikon asnje dispozite te kontrates per zgjidhjen e mosmarreveshjeve ose ndonje dispozite tjeter te kontrates qe rregullon te drejtat dhe detyrimet e paleve qe rrjedhin nga anulimi i kontrates.

(2) Nje pale e cila ka permbushur kontraten teresisht ose pjeserisht mund te kerkoje nga pala tjeter kthimin e cdogjeje qe pala e pare i ka dhene ose paguar sipas kontrates. Ne qofte se te dyja palet jane te detyruara ta bejne kthimin, ato duhet ta bejne ate ne te njetjen kohe.

Neni 82

(1) Bleresi humb te drejten te deklaraje kontraten te anuluar ose t'i kerkoje shitesit te dorezoje mallrat zevendesuese ne qofte se eshte e pamundur per ate te beje kthimin e mallrave kryesisht ne kushtet ne te cilat ai i mori ato.

(2) Paragrafi i mesiperm nuk zbatohet:

(a) ne qofte se pamundesia e kthimit te mallrave ose kthimit te mallrave kryesisht ne kushte ne te cilat bleresi i mori ato, nuk i detyrohet veprimit ose mosveprimit te tij;

(b) ne qofte se mallrat ose pjese te mallrave kane humbur ose jane demtuar si rezultat i ekzaminimit te parashikuar ne nenin 38; ose

(c) ne qofte se mallrat ose pjese e tyre jane shitur gjate rrjedhes normale te biznesit ose jane konsumuar ose transformuar nga bleresi gjate perdorimit normal para se ai te zbulonte ose duhet te kishte zbuluar mungesen e perputhshmerise.

Neni 83

Bleresi i cili ka humbur te drejten te deklaraje te anuluar kontraten ose t'i kerkoje shitesit te dorezoje mallrat zevendesuese ne perputhje me nenin 82 ruan te drejten e te gjitha demshperblimeve sipas kontrates dhe kesaj Konvente.

Neni 84

(1) Ne qofte se shitesi detyrohet te ripaguaje cmimin, ai gjithashtu duhet te paguaje interesat mbi te nga data ne te cilen u pagua cmimi.

(2) Bleresi duhet t'i jape llogari shitesit per te gjitha perfitimet te cilat kane rrjedhur nga mallrat ose pjese te tyre:

(a) ne qofte se ai duhet te ktheje mallrat ose pjese te tyre; ose

(b) ne qofte se nuk eshte e mundur per te kthimi i te gjithes ose te nje pjese te mallrave ose kthimi i te gjithes ose te nje pjese te mallrave kryesisht ne kushte ne te cilat ai i mori, por ai megjithate e ka deklaruar te anuluar kontraten ose i ka kerkuar shitesit te dorezoje mallrat zevendesuse.

Seksioni VI. Ruajtja e mallrave

Neni 85

Ne qofte se bleresi eshte me vonese ne marrjen e mallrave ne dorezim ose, kur pagimi i cmimit dhe dorezimi i mallrave duhet te behet ne te njetjen kohe, ne qofte se ai nuk paguan cmimin, dhe shitesi eshte si ne zoterim te mallrave dhe ne gjendje te kotrolloje disponimin e tyre, shitesi duhet te marre ato masa qe jane te arsyeshme me rrethanat per t'i ruajtur ato. Ai ka te drejten t'i ruaje ato derisa te gjitha shpenzimet t'i jene rimbursuar nga bleresi.

Neni 86

(1) Ne qofte se bleresi i ka marre mallrat dhe synon te ushtroje cdo te drejte sipas kontrates dhe kesaj Konvente per t'i refuzuar ato, ai duhet te marre te gjitha masat per t'i ruajtur ato aq sa te jene te arsyeshme me rrethanat. Ai ka te drejten t'i ruaje ato derisa ai te kete rimbursuar shpenzimet e tij te arsyeshme nga shitesi.

(2) Ne qofte se mallrat e derguara blesit jane vene ne dispozicion te tij ne destinacionin e tyre dhe ai ushtron te drejten per t'i refuzuar ato, ai duhet te marre zoterimin e tyre ne emer te shitesit, me kushte qe kjo te mund te behet pa paguar cmimin dhe shqetesime te paarsyeshme ose shpenzime te paarsyeshme.

Kjo dispozite nuk zbatohet ne qofte se shitesi ose nje person i autorizuar per te marre ne ngarkim mallrat ne emer te tij eshte i pranishem ne destinacion. Ne qofte se bleresi merr ne zoterim mallrat sipas ketij paragrafi, te drejtat dhe detyrimet e tij rregullohen nga paragrafi i mesiperme.

Neni 87

Pala e cila detyrohet te marre masa per ruajtjen e mallrave, mund t'i depozitoje ato ne nje magazine, te nje personi te trete, me shpenzimet e pales tjeter, me kusht qe keto shpenzime te hasura te mos jene te paarsyeshme.

Neni 88

(1) Pala e cila detyrohet te ruaje mallrat ne perputhje me nenin 85 ose 86 mund t'i shese ato me cdo mjet te pershtatshem ne qofte se ka patur nje vonese te paarsyeshme nga pala tjeter ne marrjen ne zoterim te mallrave ose ne kthimin e tyre ose ne pagimin e cmimit apo koshtos se ruajtjes, me kusht qe pales tjeter t'i jete dhene nje njoftim i arsyeshem i qellimit per shitjen e tyre.

(2) Ne qofte se mallrat jane subjekt i demtimit te shpejte ose ruajtja e tyre do te perfshinte shpenzime te paarsyeshme, pala e cila detyrohet te ruaje mallrat ne perputhje me nenin 85 dhe 86 duhet te marre masa te arsyeshme per t'i shitur ato. Kur te jete e mundshme ai duhet te njoftoje palen tjeter per qellimin e tij per t'i shitur ato.

(3) Pala qe shet mallrat ka te drejten te mbaje nga te ardhurat e shitjes nje shume te barabarte me shpenzimet e arsyeshme per ruajtjen e mallrave dhe shitjen e tyre. Ajo duhet t'i jape llogari pales tjeter per diferencen.

Pjesa IV. Dispozita perfundimtare

Neni 89

Sekretari i Pergjithshem i Kombeve te Bashkuara ketu caktohet si depozitari i kesaj Konvente.

Neni 90

Kjo Konvente nuk mbizoteron mbi ndonje marreveshje nderkombetare e cila ka qene ose mund te jete lidhur dhe permban dizpozita qe kane te bejne me ceshtjet e rregulluara nga kjo Konvente, me kusht qe palet te kene vendin e tyre te biznesit ne Shtetet pale, per kete marreveshje.

Neni 91

(1) Kjo Konvente eshte e hapur per nenshkrim ne perfundim te takimit te Konferences se Kombeve te Bashkuara mbi Kontratat per Shitjen Nderkombetare te Mallrave dhe do te qendroje e hapur per nenshkrim nga te gjitha shtetet ne Seline e Kombeve te Bashkuara, New York deri me 30 Shtator 1981.

(2) Kjo Konvente eshte subjekt i ratifikimit, pranimit ose miratimi nga shetete nenshkruese.

(3) Kjo Konvente eshte e hapur per aderim nga te gjitha Shtetet te cilat nuk jane Shtete nenshkruese qe nga data e hapjes per nenshkrim.

4) Instrumentet e ratifikimit, pranimit, miratimit dhe aderimit i depozitohen Sekretarit te Pergjithshem te Kombeve te Bashkuara.

Neni 92

(1) Nje Shtet Kontraktues mund te deklaroje ne kohen e nenshkrimit, ratifikimit, miratimit ose aderimit se nuk do te jete i detyruar nga Pjesa II e kesaj Konvente ose Pjesa III e kesaj Konvente.

(2) Nje Shtet Kontraktues i cili ben nje deklarim ne perputhje me paragrafin e mesiperm ne lidhje me Pjesen e II ose Pjesen e III te kesaj Konvente nuk do te konsiderohet si Shtet Kontraktues sipas paragrafit (1) te nenit (1) te kesaj Konvente ne lidhje me ceshtjet e rregulluara nga Pjesa per te cilen zbatohet deklarimi.

Neni 93

(1) Ne qofte se nje Shtet Kontraktues ka dy ose me shume njesi territoriale ne te cilat ne perputhje me kushtetuten e saj, zbatohen sisteme ligjore te ndryshme ne lidhje me ceshtjet qe trajton kjo Konvente, ai, ne kohen e nenshkrimit, ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, mund te deklaroje se kjo Konvente shtrihet ne te gjitha njesite e saj territoriale ose vetem tek nje ose me shume prej tyre, dhe mund te ndryshoje deklarimin e tij duke paraqitur nje deklarim tjeter ne cdo kohe.

(2) Keto deklarime duhet t'i njoftohen te autorizuarit dhe duhet te tregojne shprehimisht njesite territoriale ne te cilat shtrihet Konventa.

(3) Ne qofte se, per shkak te deklarimit sipas ketij neni, kjo Konvente shtrihet tek nje ose me shume prej tyre por jo ne te gjitha njesite territoriale te Shtetit Kontraktues, dhe ne qofte se vendi i biznesit i nje pale ndodhet ne ate Shtet, ky vend biznesi per qellimet e kesaj Konvente, konsiderohet se nuk eshte ne nje Shtet Kontraktues, pervec kur eshte nje njesi territoriale ne te cilen shtrihet Konventa.

4) Ne qofte se nje Shtet Kontraktues nuk ben deklarime sipas paragrafit (1) te ketij neni, Konventa shtrihet ne te gjitha njesite territoriale te atij Shteti.

Neni 94

(1) Dy ose me shume Shtete Kontraktuese te cilat kane rregulla ligjore te njejta ose te peraferta per ceshtjet e rregulluara nga kjo Konvente, ne cdo kohe mund te deklarojne se Konventa nuk zbatohet per kontratat e shitjes ose formimin e tyre kur palet kane vendin e tyre te biznesit ne ato Shtete. Keto deklarime mund te behen bashkerisht ose me deklarime reciproke te njeanshme.

(2) Nje Shtet Kontraktues i cili ka rregulla ligjore te njejta ose te peraferta per ceshtjet e rregulluara nga kjo Konvente, ashtu si nje apo shume Shtete jo-Kontraktuese, mund te deklaroje ne cdo kohe se Konventa nuk zbatohet per kontratat e shitjes ose formimin e tyre kur palet kane vendin e tyre te biznesit ne ato Shtete.

(3) Ne qofte se nje Shtet, i cili eshte objekti i nje deklarimi sipas paragrafit te mesiperm, behet me pas Shtet Kontraktues, deklarimi i bere do te kete efektin e nje deklarimi te bere sipas paragrafit (1), qe nga data ne te cilen Konventa hyn ne fuqi ne lidhje me Shtetin e ri Kontraktues, me kusht qe Shteti i ri Kontraktues t'i bashkohet ketij deklarimi ose ben nje deklarim reciprok te njeanshem.

Neni 95

Cdo Shtet mund te deklaroje ne kohen e depozitimit te instrumentit te tij te ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit se nuk do te jete i detyruar sipas nenparagrafit (1) (b) te nenit 1 te kesaj Konvente.

Neni 96

Nje Shtet Kontraktues, legjislacioni i te cilit kerkon qe kontratat e shitjes te lidhen ose te evidentohen me shkrim, mund te beje ne cdo kohe nje deklarim ne perputhje me nenin 12, se cdo dispozite e nenit 11, nenit 29 ose Pjeses se II te kesaj Konvente, qe lejon nje kontrate shitje ose ndryshimin ose perfundimin e saj me marreveshje apo cdo oferte, pranim, ose tregues tjeter te qellimit te bere ne cdo forme tjeter krahas asaj me shkrim, nuk zbatohet kur cdo pale ka vendin e biznesit ne ate Shtet.

Neni 97

(1) Deklarimet e bera sipas kesaj Konvente ne kohen e nenshkrimit jane subjekt i konfirmimit me ratifikim, pranim ose miratim.

(2) Deklarimet dhe konfirmimet e deklarimeve duhet jene me shkrim dhe t'i njoftohen formalisht te autorizuarit.

(3) Nje deklarim merr efekt njekohesisht me hyrjen ne fuqi te kesaj Konvente ne lidhje me Shtetin perkates. Megjithate, nje deklarim per te cilin depozitari merr njoftim formal pas hyrjes ne fuqi, merr efekt ne ditën e pare te muajit pas perfundimit te gjashte muajve, pas dates se marrjes se saj nga depozitari. Deklarimet reciproke te njeanshme sipas nenit 94 marrin efekt ne ditën e pare te muajit pas perfundimit te gjashte muajve, pas marrjes se deklarimit te fundit nga depozitari.

(4) Cdo Shtet i cili ben nje deklarim sipas kesaj Konvente mund ta terheqe ate ne cdo kohe permes nje njoftimi formal me shkrim, adresuar te autorizuarit. Kjo terheqje merr efekt ne ditën e pare te muajit pas perfundimit te gjashte muajve, pas dates se marrjes se njoftimit nga depozitari.

(5) Terheqja e deklarimit e bere sipas nenit 94 ben te paefektshem, qe nga data ne te cilin terheqja merr efekt, cdo deklarim reciprok te bere nga nje Shtet tjeter sipas atij neni.

Neni 98

Asnje kusht nuk lejohet perveç atyre te autorizuar shprehimisht ne kete Konvente.

Neni 99

(1) Kjo Konvente hyn ne fuqi, sipas dispozitave te paragrafit 6 te ketij neni, ne ditën e pare te muajit pas perfundimit te dymbedhete muajve, pas dates se depozitimit te instrumentit te dhjete te ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, duke perfshire nje instrument i cili permban nje deklarim te bere sipas nenit 92.

(2) Kur nje Shtet ratifikon, pranon, miraton ose aderon ne kete Konvente pas depozitimit te instrumentit te dhjete te ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, kjo Konvente, me perjashtim te Pjeses se perjashtuar, hyn ne fuqi ne lidhje me kete Shtet, sipas dispozitave te paragrafit

(6) te ketij neni, ne ditën e parë të muajit pas përfundimit të dymbëdhjetë muajve, pas datës së depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit.

(3) Një Shtet i cili ratifikon, pranon, miraton ose aderon në këto Konvente dhe është palë të ndonjëra ose të të dyja, Konventa në lidhje me Ligjin Uniform mbi Formimin e Kontratave për Shitjen Nderkombetare të Mallrave bërë në Hagë më 1 Korrik 1964 (Konventa e Formimit në Hagë të vitit 1964) dhe Konventa në lidhje me Ligjin Uniform mbi Shitjen Nderkombetare të Mallrave bërë në Hagë më 1 Korrik 1964 (Konventa e Shitjeve në Hagë të vitit 1964) do të denoncojë në të njëjtën kohë, sipas rastit, çdonjerën ose të dyja, Konventën e Shitjeve në Hagë të 1964-es dhe Konventën e Formimit në Hagë të 1964-es duke njoftuar Qeverinë e Hollandës për këto efekt.

(4) Një Shtet palë në Konventën e Shitjeve në Hagë të 1964-es e cila ratifikon, pranon, miraton ose aderon në këto Konvente dhe deklaron ose ka deklaruar sipas nenit 92 se nuk do të jetë e detyruar nga Pjesa II e kësaj Konvente, do të denoncojë në kohën e ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit Konventën e Shitjeve në Hagë të 1964-es duke njoftuar Qeverinë e Hollandës për këto efekt.

(5) Një Shtet palë në Konventën e Formimit në Hagë të 1964-es e cila ratifikon, pranon, miraton ose aderon në këto Konvente dhe deklaron ose ka deklaruar sipas nenit 92 se nuk do të jetë e detyruar nga Pjesa III e kësaj Konvente, do të denoncojë në kohën e ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit Konventën e Formimit në Hagë të 1964-es duke njoftuar Qeverinë e Hollandës për këto efekt.

(6) Për qëllime të ketij neni, ratifikimi, pranimi, miratimi ose aderimi në lidhje me këto Konvente nga Shtetet palë të Konventës së Formimit në Hagë të 1964-es ose të Konventës së Shitjeve në Hagë të 1964-es nuk do të jetë efektive deri sa këto denoncime të bëhen vetë efektive, sic mund të kerkohen nga ana e atyre Shteteve në lidhje me këto dy Konventat e fundit. Depozitari i kësaj Konvente do të konsultohet me Qeverinë e Hollandës, si depozitari i Konventave të 1964-es, për të siguruar koordinimin e nevojshëm për këto çështje.

Neni 100

(1) Kjo Konvente zbatohet për hartimin e kontratave vetëm kur propozimi për lidhjen e kontratës është bërë ose pas datës kur kjo Konvente hyn në fuqi në lidhje me Shtetet Kontraktuese të përmendura në nenparagrafin (1) (a) ose me Shtetet Kontraktuese referuar në nenparagrafin (1) (b) të nenit 1.

(2) Kjo Konvente zbatohet vetëm për kontratat e lidhura ose pas datës kur kjo Konvente hyn në fuqi në lidhje me Shtetet Kontraktuese referuar në nenparagrafin (1) (a) ose Shtetet Kontraktuese referuar në nenparagrafin (1) (b) të nenit 1.

Neni 101

(1) Një shtet Kontraktues mund të denoncojë këto Konvente, ose Pjesën II ose Pjesën III të kësaj Konvente, nepërmjet një njoftimi formal me shkrim drejtuar të autorizuarit.

(2) Denoncimi merr efekt në ditën e parë të muajit pas përfundimit të afatit prej dymbëdhjetë muajsh, pas marrjes së njoftimit nga depozitari. Kur në njoftim specifikohet një periudhë me e gjatë për denoncimin që të marrë efektin, denoncimi merr efektin me përfundimin e kësaj periudhë me të gjatë pas marrjes së njoftimit nga depozitari.

Bërë në Vjenë, 11 prill, 1980, në një kopje të vetme, tekstet e të cilës në gjuhën arabe, kineze, angleze, frënge, rusë dhe spanjolle janë njëllorë autentikë.

Si dëshmi të kësaj, të plotfuqishmit e poshtëshënuar, duke qenë rregullisht të autorizuar nga Qeveritë e tyre përkatëse, kanë nënshkruar këtë Konventë.

II. Shënim Shpjegues i Sekretariatit UNICITRAL mbi Konventën e Kombeve të Bashkuara mbi Kontratat për Shitjen Ndërkombëtare të Mallrave

Hyrje

1. Konventa e Kombeve të Bashkuara mbi Kontratat për Shitjen Ndërkombëtare të Mallrave përmban një tekst të njësuar të së drejtës së shitjes ndërkombëtare të mallrave. Konventa u përgatit nga Komisioni i Kombeve të Bashkuara për të Drejtën Ndërkombëtare Tregtare (UNCITRAL) dhe të miratuar nga një konferencë diplomatike më 11 prill 1980.

2. Përgatitja e një ligji të njësuar për shitjen ndërkombëtare të mallrave filloi në vitin 1930 në Institutin Ndërkombëtar për Unifikimin e së Drejtës Private (UNIDROIT) në Romë. Pas një ndërprerjeje të gjatë në punë si rezultat i Luftës së Dytë Botërore, projekti iu paraqit një konference diplomatike në Hagë në vitin 1964, që miratoi dy konventa, një për shitjen ndërkombëtare të mallrave dhe tjetrën për hartimin e kontratave për shitjen ndërkombëtare të mallrave.

3. Pothuajse menjëherë pas miratimit të dy konventave, pati kritikë të gjerë në lidhje me dispozitat e tyre që reflektonin kryesisht traditat ligjore dhe realitetet ekonomike të Europës Perëndimore Kontinentale, që ishte rajoni që kishte kontribuar në mënyrë më aktive në përgatitjen e tyre. Për pasojë, një nga detyrat e para të ndërmarra nga UNICITRAL-i me organizimin e tij në vitin 1968 ishte t'u kërkonte Shteteve nëse ata donin të vazhdonin të mbështesnin këto konventa dhe arsyetimin për qëndrimet e tyre. Në dritën e përgjigjeve të marra, UNICITRAL-i vendosi të studionte të dy konventat për të përcaktuar cilat modifikime mund t'i bënte ato më të pranueshëm nga vendet me sisteme ligjore, sociale dhe ekonomike të ndryshme. Rezultati i këtij studimi ishte miratimi nga konferenca diplomatike e Konventës së Kombeve të Bashkuara mbi Kontratat për Shitjen Ndërkombëtare të Mallrave, që përmbledh lëndën e të dy ish-konventave të mëparshme.

4. Suksesi i UNICITRAL-it në përgatitjen e një Konvente me pranueshmëri më të gjerë provohet nga fakti që të njëmbëdhjetë Shtetet fillestarë për të cilët Konventa hyri në fuqi më 1 janar 1988 përfshinte Shtetet nga çdo rajon gjeografik, çdo fazë zhvillimi ekonomik dhe çdo sistem kryesor ligjor, social dhe ekonomik. Të njëmbëdhjetë Shtetet fillestarë ishin: Argjentina, Kina, Egjipti, Franca, Hungaria, Italia, Lesoto, Siria, Shtetet e Bashkuara, Jugosllavia dhe Zambia.

5. Që nga 31 janari 1988, katër Shtete të tjerë, Austria, Finlanda, Meksiko dhe Suedia ishin bërë palë në Konventë.

6. Konventa është e ndarë në katër pjesë. Pjesa e Parë trajton objektin e zbatimit të Konventës dhe dispozita të përgjithshme. Pjesa e Dytë përmban rregullat që rregullojnë hartimin e kontratave ... *(e palexueshme)* ... trajton të drejtat dhe detyrimet thelbësore të blerësit dhe shitësit që rrjedhin nga kontrata. Pjesa e Katërt përmban dispozita përfundimtare të Konventës në lidhje me çështjet se si dhe kur hyn në fuqi, rezervat dhe deklaratimet që lejohen dhe zbatimin e Konventës për shitjen ndërkombëtare nëse të dy Shtetet përkatës kanë ligj të njëjtë ose të ngjashëm mbi objektin.

Pjesa e Parë Objekti dhe dispozita të përgjithshme

A. Objekti

7. Nenet mbi objektin e zbatimit tregojnë se çfarë është brenda mbulimit të Konventës dhe çfarë mbetet jashtë saj. Dispozitat mbi përfshirjen janë më të rëndësishmet. Konventa zbatohet për kontratat mbi shitjen e mallrave ndërmjet palëve vendi i punës i të cilave është në Shtete të ndryshme dhe të dy ata Shtete janë Palë Kontraktuese ose rregullat e së drejtës private ndërkombëtare çojnë tek e drejta e një Shteti Kontraktues. Disa Shtete kanë shfrytëzuar autorizimin e Nenit 95 për të deklaruar që ata do të zbatonin Konventën vetëm në situatën e parë dhe jo në të dytën, Ndërsa Konventa po miratohet në një masë më të gjerë, rëndësia praktike e një deklaratë të tillë do të zvogëlohet.

8. Dispozitat e fundit bëjnë dy kufizime shtesë mbi objektin territorial të zbatimit që do të jenë të rëndësishëm për pak Shtete. Njëra zbatohet vetëm nëse një Shtet është palë e një marrëveshjeje tjetër ndërkombëtare që përmban dispozita në lidhje me çështjet që rregullohen

nga kjo Konventë; tjetra i lejon Shtetet që kanë ligj të njëjtë ose të ngjashëm të brendshëm për shitjet të deklarojnë që Konventa nuk zbatohet ndërmjet tyre.

9. Kontratat e shitjes dallohen nga kontratat për shërbimet në dy aspekte nga Neni 3. Një kontratë për furnizimin e mallrave që prodhohen ose krijohen konsiderohet të jetë një shitje, përveç kur pala që porositi mallrat merr përsipër të sigurojë një pjesë thelbësore të materialeve të nevojshme për prodhimin ose krijimin e tyre. Nëse pjesa më e madhe e detyrimeve të palës që bën furnizimin me mallra konsiston në dhënien e punës ose shërbimeve të tjera, Konventa nuk zbatohet.

10. Konventa përmban një listë të tipeve të shitjeve që përjashtohen nga Konventa, qoftë për shkak të qëllimit të shitjes (mallrat e blera për përdorim personal, familjar ose shtëpiak), natyrës së shitjes (shitje me ankand, me ekzekutim ose ndryshe ligjërisht) ose natyrës së mallrave (aksionet, pjesët, letrat me vlerë të investuara, instrumentet e negociueshme, paratë, anijet, mjetet e lundrimit, automjetet amfib, avion, energji elektrike). Në shumë Shtete disa ose të gjitha këto shitje rregullohen nga rregullat e veçanta që reflektojnë natyrën e tyre të veçantë.

11. Shumë nene e bëjnë të qartë që lënda e Konventës është e kufizuar në hartimin e kontratës dhe të drejtat dhe detyrat e blerësit dhe shitësit që rrjedhin nga një kontratë e tillë. Veçanërisht, Konventa nuk trajton vlefshmërinë e kontratës, efektin që kontrata mund të ketë mbi pronësinë mbi mallrat e shitur ose përgjegjësinë e shitësit për vdekjen ose dëmtimin personal të shkaktuar nga mallrat një personi.

B. Autonomia e palëve

12. Parimi bazë i lirisë për lidhjen e kontratës në shijen ndërkombëtare të mallrave njihet nga dispozita që lejon palët të përjashtojnë zbatimin e kësaj Konvente ose të devijojnë apo ndryshojnë efektin e çdo një prej dispozitave të saj. Përjashtimi ...*(e palexueshme)*...

C. Interpretimi i Konventës

13. Kjo Konventë për njësimin e së drejtës që rregullon shitjen ndërkombëtare të mallrave do të përmbushë më mirë qëllimin e saj nëse interpretohet në një mënyrë konsistente në të gjitha sistemet ligjore. Kujdes i madh iu kushtua përgatitjes së saj për ta bërë atë sa më të qartë dhe të thjeshtë për t'u kuptuar sa të jetë e mundur. Megjithatë, mosmarrëveshjet do të ndodhin në lidhje me kuptimin dhe zbatimin e saj. Nëse kjo ndodh, të gjitha palët, duke përfshirë gjykatat e brendshme dhe gjykatat e arbitrazhit, duhet të marrin parasysh karakterin e saj ndërkombëtare dhe të nxisin uniformitetin në zbatimin e saj dhe respektimin e mirëbesimit në tregtinë ndërkombëtare. Veçanërisht, nëse një element në lidhje me një çështje të caktuar të rregulluar nga kjo Konventë nuk zgjidhet shprehimisht në të, çështja duhet të zgjidhet në pajtim me parimet e përgjithshme mbi të cilat bazohet Konventa. Vetëm në mungesë të këtyre parimeve çështja duhet të zgjidhet në pajtim me ligjin e zbatueshëm në bazë të rregullave të së drejtës private ndërkombëtare.

D. Interpretimi i Kontratave; zakonet

14. Konventa përmban dispozita mbi mënyrën në të cilën interpretohen deklaratimet dhe sjellja e një pale në kontekstin e hartimit të kontratës ose të zbatimit të saj. Zakonet për të cilat bihet

dakord nga palët, praktikat që ato kanë vendosur ndërmjet tyre dhe zakonet e të cilave palët i dinin ose duhej t'i dinin dhe që janë gjerësisht të njohura, dhe respektohen rregullisht nga palët në kontratën e tipit të përfshirë në tregtinë e veçantë përkatëse mund të jenë të gjitha detyruese për palët në kontratën e shitjes.

E. Forma e kontratës

15. Konventa nuk ia nënshtron kontratën e shitjes një kërkesë në lidhje me formën. Veçanërisht Neni 11 parashikon që asnjë marrëveshje me shkrim nuk është e nevojshme për lidhjen e kontratës. Megjithatë, nëse kontrata është me shkrim dhe përmban një dispozitë që çdo modifikim ose prishje me marrëveshje të jetë me shkrim, Neni 29 parashikon që kontrata nuk mund të modifikohet ose priset ndryshe me marrëveshje. I vetmi përjashtim është që një palë mund të përjashtohet nëpërmjet sjelljes së tij nga mbrojtja e një dispozite të tillë në masën që personi tjetër është mbështetur mbi atë sjellje.

16. Me qëllim që të përmbushë nevojat e atyre Shteteve legjislativi i të cilëve kërkon që kontratat e shitjes të përfundohen ose evidentohen me shkrim, Neni 96 u jep të drejtë atyre Shteteve të deklarojnë që as Neni 11 dhe as përjashtimi i Nenit 29 nuk zbatohet nëse një palë në kontratë kë vendin e saj të punës në atë Shtet.

Pjesa e Dytë. Hartimi i Kontratës

17. Pjesa e Dytë e Konventës trajton një numër çështjesh që lindin gjatë hartimit të kontratës ndërmjet këmbimin të një oferte dhe një pranimi. Nëse hartimi i kontratës kryhet në këtë mënyrë, kontrata përfundohet nëse pranimi i ofertës hyn në fuqi.

(mungon paragraf)

19. Konventa merr një pozicion të mesëm ndërmjet doktrinës së revokueshmërisë së ofertës deri në pranimin e saj dhe parevokueshmërisë së saj të përgjithshëm për një periudhë kohe. Rregulli i përgjithshëm është që oferta mund të revokohet. Megjithatë, revokimi duhet të arrijë personin që i drejtohet oferta para se ai të ketë nisur pranimin, Gjithsesi, një ofertë nuk mund të revokohet nëse ajo tregon se është e parevokueshme, që ajo mund ta bëjë nëpërmjet caktimit të një afati të prerë për pranim ose tjetër. Për më tepër, një ofertë nuk mund të revokohet nëse ka qenë e arsyeshme për personin që i drejtohet oferta të mbështetet mbi ofertë si të parevokueshme dhe ai ka vepruar në bazë të ofertës.

20. Pranimi i një oferte mund të bëhet nëpërmjet një deklarimi ose sjellje tjetër të personit që i drejtohet oferta që tregon aprovim për ofertën që i komunikohet ofertuesit. Megjithatë, në disa raste pranimi mund të konsistojë në kryerjen e një veprimi, si dërgimi i mallrave ose pagesa e çmimit. Një veprim i tillë do të ishte normalisht i efektshëm si një pranim në momentin që është kryer veprimi.

21. Një problem i shpeshtë në hartimin e kontratës, ndoshta veçanërisht në lidhje me kontratat e shitjes së mallrave, rrjedh nga një përgjigje ndaj një oferte që synon të jetë një pranim por

përmban terma shtesë ose të ndryshëm. Sipas Konventës, nëse termat shtesë ose të ndryshëm nuk ndryshojnë materialisht termat e ofertës, përgjigja përmban një pranim, përveç kur ofertuesi pa vonesa të panevojshme i kundërshton ato terma. Nëse ai nuk i kundërshton, termat e kontratës janë termat e ofertës me modifikimet që gjenden në pranim.

22. Nëse termat shtesë ose të ndryshëm nuk ndryshojnë materialisht termat e kontratës, përgjigja përbën një kundër-ofertë që nga ana e saj duhet të pranohet në mënyrë që të përfundohet një kontratë. Termat shtesë ose të ndryshme në lidhje me, ndërmjet të tjerash, çmimin, pagesën, cilësinë dhe sasinë e mallrave, vendin dhe kohën e furnizimit, masën e përgjegjësisë së një pale ndaj tjetrës ose zgjidhja e mosmarrëveshjeve konsiderohen të ndryshojnë termat e ofertës materialisht.

Pjesa e Tretë. Shitja e mallrave

A. Detyrimet e shitësit

23. Detyrimet e përgjithshme të shitësit janë të dorëzojë mallrat, të dorëzojë çdo dokument që kanë të bëjnë me to dhe të transferojë pronësinë mbi mallrat, siç kërkohet nga kontrata dhe kjo Konventë. Konventa përmban rregulla shtesë për tu zbatuar në mungesë të marrëveshjes kontraktuale, në lidhje me kur, ku dhe si shitësi duhet të përmbushë këto detyrime.

24. Konventa përmban një sërë rregullash që zbatojnë detyrimet e shitësit në lidhje me cilësinë e mallrave. Në përgjithësi, shitësi duhet të dorëzojë mallrat që kanë sasinë, cilësinë dhe përshkrimin e kërkuar nga kontrata dhe që gjenden ose janë paketuar në mënyrën e kërkuar nga kontrata. Një komplet rregullash të rëndësishme së veçantë në shitjet ndërkombëtare të mallrave përfshin detyrimin e shitësit për të dorëzuar mallra që janë të lira nga çdo pretendim ose e drejtë e një pale të tretë, duke përfshirë të drejtat e bazuara në pronësinë industriale dhe pronësi tjetër industriale.

25. Në lidhje me detyrimin e shitësit për cilësinë e mallrave, Konventa përmban dispozita mbi detyrimin e blerësit për të inspektuar mallrat. Ai duhet ...*(mungon pjesë)* ...

B. Detyrimet e blerësit

26 Në krahasim me detyrimet e shitësit, detyrimet e përgjithshme të blerësit janë më të përmbledhura dhe relativisht të thjeshta; ato janë të paguajë çmimin e mallrave dhe të pranojë furnizimin e tyre siç kërkohet nga kontrata dhe Konventa. Konventa përmban rregulla shtesë për t'u zbatuar në mungesë të marrëveshjes kontraktuale për mënyrën si caktohet çmimi dhe ku dhe kur blerësi duhet të përmbushë detyrimin të paguajë çmimin.

C. Mjetet e mbrojtjes ndaj shkeljes së kontratës

27. Mjetet e mbrojtjes së blerësit për shkeljen e kontratës nga shitësi janë parashikuar në lidhje me detyrimet e shitësit dhe mjetet e mbrojtjes së shitësit janë parashikuar në lidhje me detyrimet e blerësit. Kjo e bën më të lehtë për të zbatuar dhe kuptuar Konventën.

28 Modeli i përgjithshëm i mjeteve të mbrojtjes është i njëjtë për të dy rastet. Nëse përmbushen të gjitha kushtet e kërkuara, pala e dëmtuar mund të kërkojë përmbushjen e detyrimeve të palës tjetër, të pretendojë zhdëmtim dhe të shfuqizojë kontratën.

29. Ndër kufizimet më të rëndësishëm mbi të drejtën e palës së dëmtuar për të pretenduar një mjet mbrojtës është koncepti i shkeljes thelbësore. Në mënyrë që një shkelje kontrate të jetë thelbësore, duhet të rezultojë në dëmtim të tillë për palën tjetër që ia bën thelbësisht të pamundur atij atë që ai mund të presë nga kontrata, përveç kur rezultati nuk ishte parashikuar nga pala që bën shkeljen dhe nuk mund të parashikohet nga një person i arsyeshem i të njëjtit lloj në të njëjtat rrethana. Një blerës mund të kërkojë furnizimin me mallra zëvendësues vetëm nëse mallrat e sjellë nuk kanë qenë në pajtim me kontratën dhe mungesa e përputhshmërisë ka përbërë një shkelje thelbësore të kontratës. Ekzistenca e shkeljes thelbësore është një prej dy rrethanave që justifikon një deklaram të anulimit të kontratës nga pala e dëmtuar; rrethana tjetër është që, në rastin e mosfurnizimit me mallra nga shitësi ose mospagesa e çmimit ose mosmarrja në dorëzim e mallrave nga blerësi, pala që bën shkeljen nuk përmbush detyrimin në një periudhë kohe të arsyeshme të caktuar nga pala e dëmtuar.

30. Mjetet e tjera të mbrojtjes mund të kufizohen nga rrethana të veçanta. Për shembull, nëse mallrat nuk janë në pajtim me kontratën, blerësi mund t'i kërkojë shitësit të ndreqë mungesën e përputhshmërisë nëpërmjet riparimit, nëse kjo nuk është e paarsyeshme duke patur parasysh të gjitha rrethanat. Një palë nuk mund të rikuperojë dëmet që ai mund të kishte zvogëluar duke marrë masat e duhura. Një palë mund të përjashtohet nga pagesa e dëmeve në rastin e një pengese tej kontrollit të saj.

D. Kalimi i rrezikut

31. Duke caktuar momentin e saktë kur risku i humbjes ose dëmi tek mallrat kalon nga shitësi tek blerësi është i një rëndësie të madhe në kontratat për shitjen ndërkombëtare të mallrave. Palët mund t'a rregullojnë këtë çështje në kontratën e tyre nëpërmjet një dispozite të veçantë ose nëpërmjet përdorimit të një termi tregtar. Megjithatë, për rastin e shpeshtë kur kontrata nuk përmban një dispozitë të tillë, Konventa përmban një paketë të plotë rregullash.

32 Të dy rastet e veçanta të parashikuara nga Konventa ndodhin kur kontrata (*mungon pjesë*) ... mallrat që nuk janë të identifikuar, ato duhet të identifikohen sipas kontratës para se të konsiderohen të vendosura në dispozicion të blerësit dhe risku i humbjes së tyre mund të konsiderohet t'i ketë kaluar atij.

E. Pezullimi përmbushjes së detyrimit dhe shkelja e pritshme

33. Konventa përmban rregulla të veçanta për situatën në të cilën, para datës në të cilën bëhet i kërkueshem përmbushja e detyrimit, bëhet e qartë që një prej palëve nuk do të përmbushë një pjesë thelbësore të detyrimeve të saj ose do të kryejë një shkelje thelbësore të kontratës. Një dallim bëhet ndërmjet atyre çështjeve në të cilat pala tjetër mund të pezullojë përmbushjen e detyrimeve të saj sipas kontratës por kontrata vazhdon të ekzistojë në pritje të ngjarjeve të ardhshme dhe atyre çështjeve në të cilat ajo mund të deklarojë prishjen e kontratës.

F. Përjashtimi nga përgjegjësia për të paguar dëmet

34. Nëse një palë nuk përmbush një prej detyrimeve të saj për shkak të një pengese tej kontrollit të saj që normalisht nuk mund të pritej të merrej parasysh në momentin e përfundimit të kontratës dhe që ai nuk mund ta mënjanonte apo kapërcente, ai është i përjashtuar nga

pagimi i dëmeve. Ky përjashtim mund të zbatohet edhe nëse pamundësia është për shkak të mosveprimit të një personi të tretë që ai e ka angazhuar për të përmbushur të gjithë ose një pjesë të kontratës. Megjithatë, ai i nënshtrohet çdo mjete tjetër, duke përfshirë uljen e çmimit, nëse mallrat kanë qenë me defekt në një mënyrë të caktuar.

G. Ruajtja e mallrave

35. Konventa u cakton të dy palëve detyrimin për të ruajtur çdo mall në zotërim të tyre që i takon palës tjetër. Një detyrim i tillë është e një rëndësie më të madhe në një shitje ndërkombëtare të mallrave ku pala tjetër është nga një vend i huaj dhe nuk mund të ketë agjentë në vendin ku gjenden mallrat. Në rrethana të caktuara, pala në zotërim të mallrave mund t'i shesë ato, ose mund t'i kërkohet që t'i shesë. Një palë që shet mallrat ka të drejtën të mbajë nga çmimi i shitjes një shumë të barabartë me shpenzimet e arsyeshme për ruajtjen e mallrave dhe shitjen e tyre dhe duhet t'i raportojë palës tjetër për shumën e mbetur.

Pjesa e Katërt. Klauzola të Fundit

36. Klauzolat e fundit përmbajnë dispozitat e zakonshme në lidhje me Sekretarin e Përgjithshëm si deponues dhe parashikojnë që Konventa i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose aprovimit nga ato Shtete që e kanë nënshkruar atë më 30 shtator 1981, që është e hapur për aderim nga të gjithë Shtetet që nuk janë Shtete nënshkruar dhe që teksti është njëloj i barasvlershëm në gjuhën arabe, kineze, angleze, frënge, ruse dhe spanjolle.

37. Konventa lejon një numër deklarimesh. Ato që kanë të bëjnë me objektin dhe kërkesën në lidhje me një kontratë me shkrim janë përmendur më sipër. Ka një deklaratë të veçantë për Shtetet që kanë sisteme të ndryshme ligjorë që rregullojnë kontratat e shitjes në pjesë të ndryshme të territorit të tyre. Së fundi, një Shtet mund të deklarojë që ai nuk do t'i nënshtrohet Pjesës II mbi hartimin e kontratës ose Pjesës III mbi të drejtat dhe detyrimet e blerësit dhe shitësit. Kjo deklaratë e fundit u përfshi si pjesë e vendimit për të kombinuar në një konventë lëndën e dy Konventave të Hagës të vitit 1964.